

Tomatbroncevirus, TSWV i pryddplanter

I øjeblikket ser vi flere og flere forekomster af tomatbroncevirus, linjen TWSV i pryddplanter, som årsag til misvækst i kultureren.

TSWV er en virus, som primært spredes med flere forskellige arter af trips, hvoraf *Frankliniella occidentalis* ofte er den trips, vi ser herhjemme.

I alt kan dette virus inficere over 1000 plantearter i 85 forskellige familier, heriblandt mange af vores pryddplanter. Det gælder familierne Asteraceae, Solanaceae og Fabaceae.

Virus overføres via spyttet, når tripsene suger på planterne. Viruspartiklerne optages i tripsen i 1. larvestadium og herefter er tripsen smittespreder resten af livet.

Virus kan også overføres mekanisk med smitte fra plante til plante og med det recirkulerende vand, men det er tripsene, der er den primære smittespreder.

Symptomer på smitte er klorotiske/nekrotiske pletter, ofte i toppen eller midt i planten, nedsat vækst, krøllede blade og ved kraftige reaktioner i planten kan det ende med, at planten går til.

Vær derfor **meget** opmærksom på bekæmpelsen af trips, men vær også opmærksom på **indkøbte småplanter/planter**, hvorfra smitten kan komme og spredes i hele gartneriet.

Tomatbroncevirus er ikke længere en karantæneskadegører i Danmark, men planter med tydelige symptomer må ikke sælges.

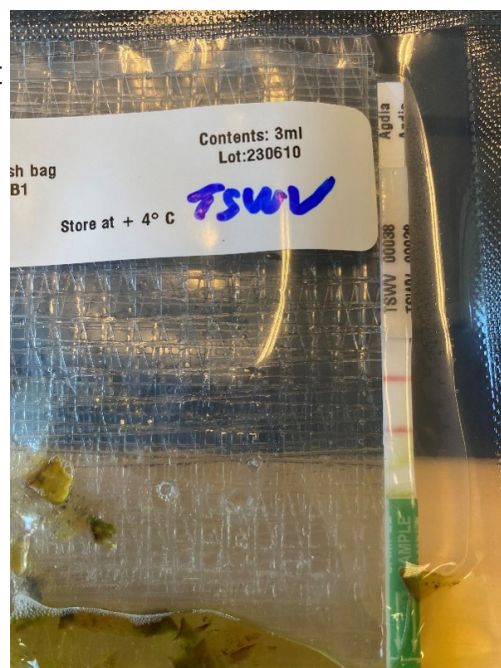
Har du mistanke om angreb af TWSV, så kontakt din konsulent for hjælp til identifikation eller send planter til analyse på vores laboratorium (lchr@hortiadvic.dk).

Eksempel på TSWV symptomer.
Foto Anne Krogh Larsen, HortiAdvice

INDHOLD:

Tomatbroncevirus, TSWV i pryddplanter	1
Ny arbejdsgruppe vedr. nedsivning af vand i gartnerier	2
FAQ fra Miljøministeriet om nedvaskning og spildevand i åbne væksthuse	2
Miljøstyrelsens tillæg til kontrolinstruks	2
Minimere kondensvand og våde områder i væksthuse	2
Indsigelser efter kontrol fra Landbrugsstyrelsen (LBST)	3
Obligatorisk sprøjteopdateringskursus	3
Fremtidens alternative vækstmedier og Biosubstrate 2	3

Positiv test for TSWV ved hjælp af kviktest. Der ses 2 røde streger.
Foto Lene Christensen, HortiAdvice.

Ny arbejdsgruppe vedr. nedsivning af vand i gartnerier

Miljøministeriet har udgivet [ny FAQ om benyttelse af rent vand til nedvaskning samt nedsivning i åbne væksthuse](#). FAQ' en tager udgangspunkt i konkrete eksempler, som er relevante for kommunernes varetagelse af deres myndighedsopgave i gartnerierne.

Derudover er der nedsat en arbejdsgruppe mellem Miljøministeriets departement, Miljøstyrelsen, Odense Kommune og Dansk Gartneri, der skal genbesøge Vejledning om pesticidholdigt spildevand og pesticidholdigt affald fra gartnerier (Gartnerivejledningen) og udrede generelle tvivlsspørgsmål med fokus på spørgsmål relateret til nedsivning. Formålet er at præcisere vejledningen, så kommuner kan give en mere ensartet vejledning på landsplan.

Odense Kommune indgår i arbejdsgruppen på baggrund af den høje koncentration af væksthuse i kommunen.

Kilde: Miljøstyrelsen, Nyheder den 27. september 2023.

FAQ fra Miljøministeriet om nedvaskning og spildevand i åbne væksthuse

Den 27. september 2023 kom der en FAQ fra Miljøministeriet - vedrørende indvendig vask af væksthuse. FAQ' en kan ses nederst på ved at følge linket ovenstående artikel.

I FAQ' en står der, at hvis der ved indvendig vask af væksthuse anvendes rent vand, hvilket vil sige, at vaskevandet ikke må være tilsat rengøringsmidler eller desinfektionsmidler, og hvis der ikke er pesticidrester på de flader, der vaskes, så kan kommunen ikke stille krav om en nedsivningstilladelse på grund af denne aktivitet.

Yderligere oplysninger: Trine Andersen, HortiAdvice, telefon 21 65 11 35.

Miljøstyrelsens tillæg til kontrolinstruks

Miljøstyrelsen er kommet med et tillæg til [Faginstruks Plantebeskyttelsesmidler 2023](#).

Tillægget omhandler kontrol for kondensvand i lukkede væksthuse. Ved kontrol for opsamling af kondensvand skal Landbrugsstyrelsen (LBST) ved manglende kondensrender nu se på om der er vådt på ved vægge og gavle, samt om det er algevækst, og bruge det som indikation på om der sker dannelse af kondensvand, der burde have været opsamlet.

Yderligere oplysninger: Trine Andersen, HortiAdvice, telefon 21 65 11 35

Minimere kondensvand og våde områder i væksthuse

Alle miljøtilsyn i væksthusegartnerier har fokus på risikoen for nedsivning og udledning til miljøet. Som virksomhed har man pligt til at sikre at der ikke ske udledning og forurening af den omgivende jord og miljø. Det er derfor fortsat meget vigtigt, at holde bunden (jord og gange) af væksthuse tør.

Utætheder ved ventiler, borde og slanger skal tætnes så hurtigt som muligt, og ind til da bør vandet opsamles - det kan være i spande eller baljer.

Gennem vandingstrategier og klimastyring skal dannelsen af kondensvand på tag, vægge og gavle begrænses. Hvis man har et lukket væksthuse, skal kondensvandet opsamles via kondens render.

Hold gangarealerne tørre. Hvis gangarealer skal rengøres, så anbefales fejning.

Indsigelser efter kontrol fra Landbrugsstyrelsen (LBST)

Hvis din anvendelse af plantebeskyttelsesmidler fornyeligt er blevet kontrolleret af Landbrugsstyrelsens kontrolenhed for plantebeskyttelsesmidler, så skal du huske, at du kan indsende indsigelser til kontrolrapporten. Tidsfristen fremgår af kontrolrapporten.

Indsigelserne er vigtige, da supplerende oplysninger og forklaringer vil blive taget med i Miljøstyrelsens afgørelse. Resultater af pesticidanalyser fra kondensvand, returvand og planter kan også være relevante at inddrage.

Obligatorisk sprøjteopdateringskursus

Hvis du skal anvende plantebeskyttelsesmidler, så må dit sprøjteopfølgingskursus ikke være mere end 4 år gammelt. Der er krav om sprøjteopdateringskursus hvert 4. år. Hvis du har sprøjtecertifikat, men ikke har været på sprøjteopfølgingskursus de sidste mange år, så skal du bare gennemføre et opfølgingskursus. Så må du igen udbringe plantebeskyttelsesmidler. Det er ikke nødvendigt at tage et nyt certifikat.

Mangler du et sprøjteopfølgingskursus, så afholder HortiAdvice et kursus for væksthushavere den 31. oktober på Hvidkærvej 29 i Odense.

Tilmelding sker via www.voksenuddannelse.dk (direkte link). Ellers søg på kursus nr. **461301HA44/1-23** - så kommer du til "Sprøjtecertifikat opfølgning væksthushave".

Temamøde:

Fremtidens alternative vækstmedier og Biosubstrate 2

Onsdag 8. november 2023 kl. 12:00 - 16:00

På Hvidkærvej 29, 5250 Odense SV.

Pris: 350 kr. pr. person ekskl. moms

[Se program og praktiske oplysninger, samt tilmelding her.](#)

Tilmelding: senest torsdag den 2. november 2023.

Anne Krogh Larsen
Tlf: 21 63 12 61
akl@hortiadvise.dk

Inge Ulsted Sørensen
Tlf: 30 50 77 69
ius@hortiadvise.dk

Lene Eva Christensen
Tlf: 51 55 80 55
lchr@hortiadvise.dk

Frida Helgadottir
Tlf: 23 99 05 94
frih@hortiadvise.dk